

К 7/И 42



120000868348

ИЗЛОЖБА
ЛАТВИЙСКИ
ХУДОЖНИЦИ



K 73(7) + K 293.1

K 75/U 42

ИЗЛОЖБА
ЛАТВИЙСКИ
ХУДОЖНИЦИ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"



120000868348

1971

ДЕКЕМВРИ

РУСЕ

448383

NEJOKEA
JATEBNJOHN
XYJOHNIN

РАЗВИТИЕТО на латвийската професионална живопис започва през втората половина на XIX век. Към това време се отнасят и първите стъпки на латвийската акварелна живопис. Отначало акварелът се развива под влияние на немската и руската школи. Определяща е ролята на руската школа, тъй като болшинството водущи латвийски художници от онова време получават професионално образование в Петербургската художествена академия и в други художествени учебни заведения на Русия. През това време акварелът още не е получил самостоятелно значение. Неговата роля много често се свежда до създаването на подготвителни материали за големи тематични произведения. Но в творческото наследство на художниците-класици на латвийското изкуство — К. Гун [1830—1877], А. Алкснис [1864—1897], Я. Розентал [1866—1915] и др. са останали много висококачествени акварелни произведения. В тях доминират същите онези теми и мотиви от живописните произведения на тези майстори — народните типове, жанрови сцени и пейзажи.

В началото на XX век акварелната живопис става водеща за редица латвийски художници. Това са преди всичко възпитаниците на рисуващото училище на Щиглиц в Петербург — Я. Яунклныш [1866—1919], Я. Бибергс [1862—1933], Е. Витолс [1877—1954], Р. Перле [1875—1917] и др.

Творчеството на тези акварелисти се основава на позициите на строгия реализъм. То продължава, макар и в малко по-тесни рамки свойствения път на техните предшественици. В същото време се създава традиционното реалистично направление на латвийската акварелна живопис. Ведущи жанрове стават пейзажът и натюрмортът. Качествено ново стъпало представлява творчеството на Р. Перле. В неговите пейзажи и особено в акварелите, отразяващи цветя се разкрива дълбочено познание на техниката и тънка емоционалност.

В навечерието на Първата световна война в латвийската живопис чувствително се усилюва ориентирането към най-новите явления в западното изкуство. Това се

отразява и на акварела. Особено значение тук има творчеството на художниците Я. Гросвалд [1891—1920], отчасти Я. Казак [1896—1920] и също така Р. Сута [1896—1944], който в изкуството на бузроазна Латвия Латвия се старае по своему да развие принципите на творчеството на по-горе споменатите художници. Това се изразява в отказа му от излишно детайлиране на художествения образ, в известно обобщаване на формите и експресивност. Въпреки, че получава доста широко разпространение; акварелът в изкуството на буржоазна Латвия си остава все още в подчинено положение. Общият ѝ облик се определя от реалистичното направление и някои тенденции на модорнизма.

В латвийското съветско изкуство акварелът влиза със своите реалистични традиции. Негови представители са също майсторите от по-старото поколение като Е. Витолс [1877—1954], Б. Яунземс [1899—1956], У. Скулме [1895—1963]. По същия път вървят художниците К. Сунин [1907], Я. Бректе [1920], Е. Юркелис [1910] и др. Творчеството на другите художници, например К. Фридрихсон [1911] има друга насоченост, която се определя от тенденцията към обобщен художествен образ. По този начин в латвийската съветска акварелна живопис се набелязват явления, взаимодействия на които предизвикват многообразие на художествени търсения и творчески индивидуалности.

За разцвета на акварелната живопис в латвийското съветско изкуство са способствували много причини. Важен фактор става влечението на зрителите към камерни, интимни опоетизирани художествени произведения. Също така важна роля играят декоративните качества на акварела, съответстващи на изискванията на съвременния интериор.

Нарасналата популярност на акварела доведе до организиране първата изложба на акварел през 1958 г. През 1961 г. към Съюза на художниците на Латвийската СССР беше създадена подсекция на акварелистите, обединяваща всички художници, активно работещи с тази техника. Трябва да се отбележи, че отначало латвийската съветска акварелна живопис се развива доста локално, без преки творчески контакти и влияния извън пределите на републиката. Стимули за развитие тя намира в своята среда и в своите вътрешни източници на движение. Това по своему помага за образуване школата на латвийската акварелна живопис, от-

личаваща се от школите на другите съюзни републики. Сега за латвийската съветска акварелна живопис е характерна тенденцията към многообразието на съдържанието и разкриването му със всевъзможни художествени средства. Това спомага за развитието и прилагането на многообразни технически прийоми, които в зависимост от творческата индивидуалност на художника, помагат за създаването на различни художествени по-черци.

Досега са проведени шест републикански изложби на акварели. През 1968 и 1970 г. в Рига бяха организирани изложби от републиките на съветска Прибалтика. Латвийският съветски акварел беше представен в Москва, Ленинград, Ташкент, Каунас, Баку, Алма-Ата и др. градове. Извън пределите на Съветския съюз нашите акварелисти са гостували със самостоятелни експозиции в Швеция, Финландия, Румъния, Полша. С тази изложба латвийските акварелисти показват сегашното ниво на своето творчество.



СПИСЪК

на акварелите на латвийските художници, изпратени за изложба в България от Художествения фонд на Латвийска СССР през 1971 г.

При избора на творбите присъстеуваха:
Началникът на Управлението на музеите на изобразителните изкуства и опазването на паметниците при Министерството на култура — Латвийска СССР др. Пастернак И.

Зав. сектор „Изкуство и кинематография“ и отдела „Култура“ при ЦК на КП — Латвия др. Бакалова Дз. Я.

Отговорният секретар на управлението при Съюза на художниците на Латвийската СССР и др. Кроллис Г.

Организционният секретар на Съюза на художниците др. Корнецкий М.

Зам. председателят на управлението при Съюза на художниците на Латвийската СССР др. Мурниекс Г.

Председателят на Секция живопис при Съюза на художниците на Латвийската СССР др. Заринь И.

Директорът на Художествения фонд на Латвийска СССР др. Озолинь Э.

Секретарят на управлението при Съюза на художниците на СССР др. Васильев А.

АНМАНИС ЯНИС — 1943 г.

- | | |
|-----------------------------|---------|
| 1. Есенна ведер на село | 1971 г. |
| акварел 22 x 11 | |
| 2. Натюрморт с глинена кана | 1971 г. |
| акварел 16 x 15 | |
| 3. Улица от стара Рига | 1971 г. |
| акварел 12,3 x 10,3 | |
| 4. Стара Рига | 1971 г. |
| акварел 21 x 16,5 | |

БЕМС РОМИС — 1927 г.

- | | | |
|-------------------|---------|---------|
| 5. Рибa | | 1969 г. |
| акварел | 54 x 54 | |
| 6. Лавка за мрежи | | 1969 г. |
| акварел | 54 x 54 | |
| 7. Романтика | | 1970 г. |
| акварел | 54 x 54 | |
| 8. Приморие | | 1970 г. |
| акварел | 54 x 54 | |

БЛУНАВС ХАРИЙ — 1924 г.

- | | | |
|------------------|---------|---------|
| 9. Круши | | 1971 г. |
| акварел | 55 x 67 | |
| 10. Лодки | | 1971 г. |
| акварел | 56 x 70 | |
| 11. Край морето | | 1969 г. |
| акварел | 55 x 68 | |
| 12. Рибa и чесън | | 1970 г. |
| акварел | 56 x 67 | |

БРЕКТЕ ЯНИС — 1920 г.

- | | | |
|---------------------------|---------|---------|
| 13. Из Стара Рига — серия | | |
| Улица в стара Рига | | 1969 г. |
| акварел | 61 x 45 | |
| 14. Дъждовен ден | | 1971 г. |
| акварел | 55 x 38 | |
| 15. Кът от стара Рига | | 1971 г. |
| акварел | 55 x 38 | |
| 16. Стара Рига | | 1971 г. |
| акварел | 55 x 38 | |

ГИНТЕРС РАЙМОНД — 1913 г.

- | | | |
|------------------------|---------|---------|
| 17. Натюрморт | | 1971 г. |
| акварел | 42 x 59 | |
| 18. Светлина и тъмнина | | 1971 г. |
| акварел | 54 x 70 | |

ДУШКИН ПАУЛС — 1928 г.

- | | | |
|------------------------|---------|---------|
| 19. Пролет край брега | | 1971 г. |
| акварел | 35 x 34 | |
| 20. На брега на реката | | 1971 г. |
| акварел | 32 x 31 | |

ЗАРИНЬШ ИНДУЛИС — 1929 г.

- | | |
|--------------------------------|---------|
| 21. Скитащи музиканти | 1965 г. |
| акварел 42 х 40,5 | |
| 22. Хо-Тай | 1969 г. |
| акварел 16 х 9,5 | |
| 23. Хо-Тай | 1969 г. |
| акварел 14,5 х 11 | |
| 24. Тренировка на велосипедист | |
| акварел 35 х 50 | |

ЗВИРБУЛЕ АЛИСА —

- | | |
|-----------------|---------|
| 25. Песен | 1970 г. |
| акварел 74 х 53 | |
| 26. Кехлибар | 1970 г. |
| акварел 54 х 44 | |

ЗВИРБУЛИС ЮРИС — 1944 г.

- | | |
|--|---------|
| 27. Пейзаж от Муряни | 1971 г. |
| акварел 26 х 36 | |
| 28. Мечтата на ленивия художник | 1971 г. |
| акварел 21 х 30,5 | |
| 29. Танцьори на празника на урожая | 1969 г. |
| акварел 16,5 х 22 | |
| 30. Нтюрморт с плодове и семейството на петела | 1971 г. |
| акварел 32 х 47 | |

ЗВИЕДРИС АЛЕКСАНДЪР — 1905 г.

- | | |
|----------------------|---------|
| 31. Мястото Вендзеле | 1969 г. |
| акварел 52 х 68 | |
| 32. За гориво | 1969 г. |
| акварел 48 х 62 | |

КАЛИНЬШ АЛФРЕД — 1921 г.

- | | |
|------------------|---------|
| 33. Старият град | 1970 г. |
| акварел 56 х 54 | |
| 34. Натюрморт | 1970 г. |
| акварел 53 х 50 | |
| 35. Морска врата | 1970 г. |
| акварел 54 х 57 | |
| 36. Старинен ход | 1970 г. |
| акварел 54 х 54 | |

КУПЦИС ЛАЙМОНИС — 1928 г.

- | | |
|-------------------|---------|
| 37. Белият град | 1971 г. |
| акварел 60,5 х 54 | |
| 38. След буря | 1971 г. |
| акварел 63 х 56 | |
| 39. Тихото езеро | 1971 г. |
| акварел 64 х 55,5 | |
| 40. Улица | 1971 г. |
| акварел 63 х 55,5 | |

ЛИЕПИНЯ ГУНТА — 1942 г.

- | | |
|---------------------------|---------|
| 41. Нощ на Ян | 1971 г. |
| акварел 41 х 60 | |
| 42. Семейството на рибаря | 1971 г. |
| акварел 41,5 х 60 | |

МЕГНИС АНТОНС — 1907 г.

- | | |
|-----------------------------|---------|
| 43. Планината Саян | 1968 г. |
| акварел 75 х 110 | |
| 44. Из цикъла „Курземи 1 У“ | 1970 г. |
| акварел 70 х 110 | |
| 45. Из цикъла „Курземи“ 1 | 1971 г. |
| акварел 70 х 110 | |

МЕЛДЕРИС ИМАНТС

- | | |
|------------------------------|---------|
| 46. Из цикъла „Край езерото“ | 1971 г. |
| акварел 30,5 х 26,5 | |
| 47. Из цикъла „Край езерото“ | 1971 г. |
| акварел 30,5 х 26,5 | |
| 48. Из цикъла „Край езерото“ | 1971 г. |
| акварел 30,5 х 26,5 | |
| 49. Из цикъла „Край езерото“ | 1971 г. |
| акварел 30,5 х 26,5 | |

МУЙЖУЛЕ МАЛДА

- | | |
|----------------------------|---------|
| 50. Лято на сините камбани | 1971 г. |
| акварел 56 х 76 | |
| 51. Натюрморт с ананаси | 1971 г. |
| акварел 56 х 76 | |
| 52. Цветя | 1971 г. |
| акварел 76 х 56 | |

ПЕТРАШКЕВИЧ НИКОЛАЙ — 1909 г.

- | | | |
|--------------------|---------|---------|
| 53. Вентспиле | | 1969 г. |
| акварел | 70 х 75 | |
| 54. Есен | | 1969 г. |
| акварел | 70 х 75 | |
| 55. В Скулт | | 1969 г. |
| акварел | 70 х 75 | |
| 56. Черното слънце | | 1969 г. |
| акварел | 70 х 75 | |

РОМАНЕ ЭРИКА — 1920 г.

- | | | |
|-------------|--|---------|
| 57. Почивка | | 1971 г. |
|-------------|--|---------|

СКУЛМЕ ДЖЕМА — 1925 г.

- | | | |
|--------------------------------|---------|---------|
| 58. Майка и дете | | 1971 г. |
| акварел | 76 х 55 | |
| 59. Трапеза | | 1971 г. |
| акварел | 55 х 76 | |
| 60. Семейство | | 1971 г. |
| акварел | 55 х 76 | |
| 61. Девойка в празничен костюм | | 1970 г. |
| акварел | 76 х 55 | |

СПРИНГИС ЕКАБ — 1907 г.

- | | | |
|-------------------------------|-----------|---------|
| 62. Здрач | | 1971 г. |
| акварел | 73 х 54,5 | |
| 63. Цветя и съдина за плодове | | 1971 г. |
| акварел | 73 х 54,5 | |
| 64. Цветя | | 1971 г. |
| акварел | 73 х 54,5 | |

СУНИНЬШ КАРЛИС — 1907 г.

- | | | |
|---------------------------|---------|---------|
| 65. Пролет край река Гауя | | 1966 г. |
| акварел | 43 х 55 | |
| 66. Река Гауя | | 1966 г. |
| акварел | 43 х 55 | |
| 67. Край Даугава | | 1966 г. |
| акварел | 42 х 55 | |
| 68. Цветя | | 1966 г. |
| акварел | 39 х 55 | |

ЦЕСНИЕКС ЭГОН — 1915 г.

- | | |
|-------------------------------|---------|
| 69. Покривите на старата Рига | 1970 г. |
| акварел 47 х 40 | |
| 70. Улица от стара Рига | 1970 г. |
| акварел 47 х 40 | |
| 71. Залив на река Абава | 1969 г. |
| акварел 54 х 62 | |
| 72. Река Абава през пролетта | 1970 г. |
| акварел 48 х 56 | |

ФРИДРИХСОН КУРТ — 1911 г.

- | | | |
|----------------------|---------|---------|
| 73. Легенда | — Замък | 1967 г. |
| акварел 64 х 96 | | |
| 74. Легенда | — Песен | 1967 г. |
| акварел 64 х 96 | | |
| 75. Чуждо пристанище | | 1967 г. |
| акварел 64 х 96 | | |

ЮРКЕЛИС ЭДЕУРД

- | | |
|-------------------------------|---------|
| 76. Край езерото Дагда | 1970 г. |
| акварел 70 х 77 | |
| 77. Натюрморт | 1970 г. |
| акварел 71 х 66 | |
| 78. Натюрморт с книга и четки | 1970 г. |
| акварел 73 х 81 | |
| 79. Пейзаж край езерото | 1970 г. |
| акварел 73 х 82 | |

